

THE BEAUTY OF FAILURE:

HAMARTIA IN ARISTOTLE'S POETICS

MESTERBREV VED HILDE VINJE

Hva handler masteroppgaven din om?

Den handler om Aristoteles' verk *Om diktekunsten* og det greske begrepet *hamartia*. På norsk kan det kort og greit oversettes med «feil». Likevel har det vært heftig strid om hva som egentlig ligger i begrepet. *Hamartia* brukes i en avgjørende passasje i kapittel 13, hvor Aristoteles forklarer prinsippene bak handlingsforløpet i tragedien. Her skriver han at den tragiske helten skal oppleve en vending fra lykke til ulykke «på grunn av en feil (*hamartia*)». Dessverre forklarer ikke Aristoteles hva han mener med *hamartia*, og spørsmålet blir: Hvordan skal vi forstå denne feilen? Hva er det egentlig som vipper den tragiske heltens skjebne over i ulykke? Kort sagt: Hva innebærer *hamartia*?

Hva argumenterer du for/mot i oppgaven?

I klassisk filologi har man tradisjonelt kunnet skille grovt mellom to hovedtolkninger av begrepet *hamartia*: 1) som en «karakterbrist» eller en moralsk mangel som gjør at helten går til grunne, eller 2) som en feilvurdering som skyldes mangel på viktig informasjon, og som derfor ikke har noe med moral å gjøre. I tillegg kommer en tredje og noe mindre utbredt tolkning som hevder at *hamartia* kan betegne begge typer feil, og at det er opp til tragediedikterne å avgjøre hva slags feil det er som bringer helten ut i ulykke.

Jeg undersøker hvilken lesning av *hamartia* som best kan forsvares i lys av Aristoteles' moralfilosofi, og argumenterer for at *hamartia* burde forstås som et begrep med moralske undertoner. Etersom tolkning nummer to har vært den rådende siden begynnelsen av 1900-tallet, inkluderer oppgaven også en del kritikk av denne.

Hvorfor bør andre lese oppgaven din?

Først og fremst vil jeg oppfordre andre til å lese Aristoteles' *Om diktekunsten*. Det er et lite, men betydningsfullt verk som har hatt en fascinerende virkningshistorie innen både klassisk filologi og europeisk litteratur. For den som er interessert i hvordan *hamartia* passer inn med Aristoteles' filosofi for øvrig, kan oppgaven bidra med å trekke bemerkelsesverdige forskjellige tolkninger frem i lyset og gi et forsvar for en moralsk lesning av begrepet. Men jeg vil nok ikke anbefale oppgaven til noen som aldri har lest *Om diktekunsten*.

Hva er dine planer for fremtiden?

Først av alt er planen å skrive ferdig denne oppgaven innen midten av november. Hva som skjer etterpå, avhenger av utfallet. Skulle det skjære seg helt, håper jeg i det minste den lever opp til tittelen.